

Persbericht

Utrecht, 7 maart 2018

Nieuwe richtlijn probleemgedrag bij dementie

Verenso heeft samen met het Nederlands Instituut van Psychologen (NIP) een richtlijn uitgebracht over het omgaan met probleemgedrag, specifiek bij patiënten met dementie. Depressief gedrag, angstig gedrag, apathisch gedrag, psychotisch gedrag en geagiteerd gedrag zijn benoemd als de meest belangrijke vormen van probleemgedrag. In de richtlijn wordt voor elk van deze gedragingen bewijsmateriaal over farmacologische interventies en over psychologische en psychosociale interventies samengevat en beoordeeld middels uitgebreide literatuurreviews. Niet eerder is in een richtlijn op gelijke wijze het bewijs voor psychofarmaca en verschillende psychologische en psychosociale interventies beoordeeld. De richtlijn is een herziening van de richtlijn uit 2008.

De nieuwe richtlijn draagt bij aan een betere kwaliteit van leven van patiënten met dementie en probleemgedrag en draagt ook bij aan een betere samenwerking tussen de verschillende disciplines. Prof. dr. S.U. (Sytse) Zuidema, voorzitter richtlijn en hoogleraar UMCG: "Een belangrijk doel van de richtlijn is om de lijdensdruk te verminderen, zowel van de persoon met dementie zelf, maar vaak ook van degenen die voor de persoon met dementie zorgen. Daarvoor kan het nodig zijn dat het gedrag verandert, maar dat is niet vanzelfsprekend en ook niet altijd mogelijk. Lijdensdruk en gevaar kunnen ook afnemen als enkel de omgeving verandert en interventies zich concentreren op verlichting van de belasting van de (mantel)zorgers."

'Probleemgedrag' wordt in de richtlijn omschreven als 'alle gedrag dat gepaard gaat met lijdensdruk of gevaar voor de persoon met dementie of voor mensen in zijn of haar omgeving.' De kerngroep heeft bewust voor de term 'probleemgedrag' gekozen in plaats van voor termen als 'onbegrepen gedrag', 'moeilijk te begrijpen gedrag' of 'moeilijk te hanteren gedrag'. Dr. M. (Martin) Smalbrugge, vicevoorzitter en hoofd opleidingsinstituut specialisme ouderengeneeskunde VUmc: "Het woord probleem, afgeleid van problema dat opgave betekent, geeft ons inziens goed aan dat we voor een opgave staan. Onze definitie van probleemgedrag en ook de gepropageerde methodische werkwijze om de onderliggende oorzaken van het probleem te verhelderen, geven duidelijk aan dat gebruik van de term 'probleemgedrag' niet impliceert dat het probleem in de persoon met dementie gezocht moet worden."

De richtlijn richt zich op probleemgedrag bij mensen met dementie. Het eerste uitgangspunt is de multidisciplinaire/methodische aanpak; eerst analyseren wat er aan de hand is, dan behandelen. Een tweede uitgangspunt is dat de richtlijn is toegespitst op de behandeling van probleemgedrag bij mensen met dementie. Een derde betreft het feit dat zowel psychosociale en psychologische behandelinterventies als farmacologische interventies in de richtlijn zijn opgenomen. Een vierde punt is dat er nadruk wordt gelegd op het monitoren en evalueren van psychofarmaca en dat hiervoor handvatten worden aangereikt, met als doel te komen tot passend gebruik van psychofarmaca. Een vijfde uitgangspunt is dat de richtlijn breed toepasbaar moet zijn, ongeacht de setting. De richtlijn is breed toepasbaar, dus niet alleen in het verpleeghuis maar bijvoorbeeld ook in thuissituatie. Daarnaast legt de richtlijn de nadruk op een persoonsgerichte benadering van mensen met dementie en hun naasten.

De richtlijn is op initiatief van Verenso samen met het NIP tot stand gebracht. De richtlijn is tot stand gekomen met subsidie van het ministerie van VWS en met aanvullende financiering van Verenso en het NIP. Vertegenwoordigers van Verenso, het NIP, de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie, V&VN en de Nederlandse Vereniging voor Klinische Geriatrie, formuleerden de aanbevelingen voor de behandeling, uitgaande van het beschikbare bewijsmateriaal en met inachtneming van overige overwegingen (zoals klinische expertise). Daarnaast werd in een klankbordgroep de expertise aangevuld met vertegenwoordiging vanuit Alzheimer Nederland en NHG/LAEGO.

De richtlijn is te vinden in de richtlijndatabase op de nieuwe website van Verenso (<https://www.verenso.nl>) en op de website van het NIP (<https://www.psynip.nl>).

Noot voor de redactie, niet voor publicatie

Meer informatie: Verenso, vereniging van specialisten ouderengeneeskunde
Orteliuslaan 750, 3528 BB Utrecht. Tel. 030 227 1910 | info@verenso.nl | www.verenso.nl